

Sondevoeding geven aan uw kind

Na een vaak intensieve en spannende tijd, komt nu een nieuwe fase in zicht. Wij gaan u informeren en instrueren hoe u uw kind onder begeleiding van de verpleegkundige sondevoeding kan geven. De meeste ouders vinden sondevoeding geven fijn. U krijgt een belangrijke taak terug: het voeden van uw kind.

Mogelijk oefent en drinkt uw kind soms al uit de borst en/of fles.

Wanneer uw kind geen intensieve verpleegkundige en medische zorg meer nodig heeft en uw kind maakt aanstalten tot het zelf drinken van voeding, maar is nog niet in staat alle voedingen zelfstandig te drinken mag uw kind ook met sondevoeding naar huis om daar in eigen tempo de volledige borst- en/of flesvoeding te leren drinken.

Met behulp van deze folder leren wij u stap voor stap hoe u sondevoeding moet geven. U kunt dan de sondevoeding in het ziekenhuis en met vertrouwen thuis zelf uitvoeren zodat uw kind eerder naar huis mag.

Er wordt een specialistisch team van kinderverpleegkundigen ingeschakeld voor de nodige zorg thuis.

Voordelen van sondevoeding geven in het ziekenhuis en thuis

- Uw participatie in de zorg wordt uitgebreid.
- Een lange ziekenhuis opname kan een zware belasting voor u als ouders zijn.
- Een groot voordeel van het geven van sondevoeding thuis is dat het gezin samen is. Dit bevordert het hechtingsproces.
- Thuis kunt u in alle rust borstvoeding geven. Het borstvoeding geven gaat hierdoor vaak beter.
- Thuis kunt u gebruik maken van het moment waarop uw kind wakker is. U kunt dan vaker oefenen met het aanleggen aan de borst en/of het aanbieden van een voeding via de fles. Uw kind zal sneller zelf leren drinken.
- Thuis komt uw kind niet in aanraking met ziekenhuisbacteriën.

Stappenplan

Het toedienen van sondevoeding is een risicovolle handeling. Aan de hand van een stappenplan geeft de verpleegkundige die voor uw kind zorgt informatie, instructie en uitleg over het geven van voeding via de sonde.

Met de verpleegkundige maakt u afspraken over het oefenen van deze handelingen in het ziekenhuis onder deskundige begeleiding. Dit oefenen zal plaatsvinden op de momenten dat u bij uw kind aanwezig bent. Eerst gaat u alle handelingen samen met de verpleegkundige uitvoeren. Daarna voert u de handelingen steeds meer zelfstandig uit.

Het stappenplan is bedoeld voor beide ouders/verzorgers.

Het stappenplan is bedoeld als hulpmiddel voor de instructie en verrichten handelingen. U gaat samen met de verpleegkundige een paraaf zetten wanneer u de handeling onder begeleiding heeft verricht en tot slot wanneer u vindt dat u bekwaam bent om de handeling zelfstandig uit te voeren. U dient het volledige stappenplan te hebben doorlopen alvorens u de handeling zelfstandig uitvoert. Het volledig ingevulde stappenplan wordt verwerkt in het digitale dossier van uw kind.

Uitgebreide instructie

Na het afronden van deze training, bent u in staat om zelfstandig uw kind te voeden middels een sonde. Het kan voorkomen dat een verpleegkundige af en toe met u meekijkt.

U kunt zelf eenvoudige problemen oplossen, bent op de hoogte van de risico's, en u weet wanneer u hulp moet inschakelen van een verpleegkundige op de afdeling of het kinderteam in de thuissituatie.

Deze onderwerpen komen aan de orde:

- Inschatten wanneer u wel of geen sondevoeding geeft.
- Voeding klaarmaken en/of eventuele voedingssupplementen toevoegen.
- Controleren of de sonde goed in de maag ligt.
- Voeding te geven via de sonde.
- Het geven van medicijnen via de sonde.
- Verzorgen mond en neusgebied.
- Risico's en complicaties moeten helder zijn en kunt u benoemen.
- Sonde verwijderen bij eventuele problemen in de thuissituatie.

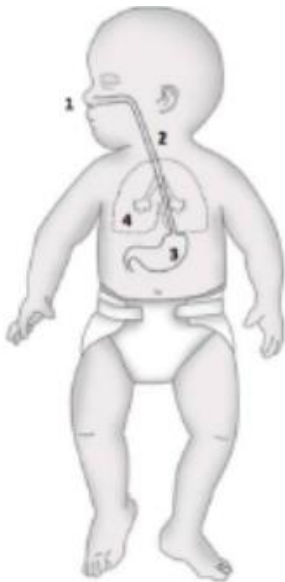
Een voedingssonde en voeding

Een voedingssonde is een dun, flexibel slangetje. Dit slangetje loopt via de neus naar de maag. Hierdoor is het mogelijk om voeding toe te dienen terwijl uw kind rust krijgt. De voeding wordt door middel van het hevelen van voeding via een spuit toegediend.

De sonde

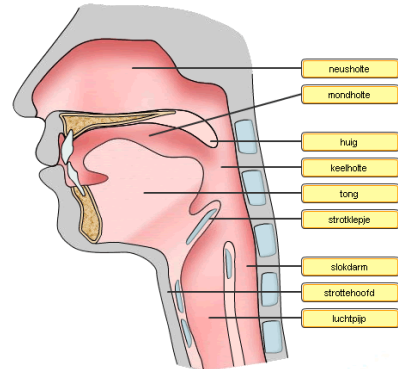
Alleen een verpleegkundige mag de sonde inbrengen!

De verpleegkundige leert u hoe u de juiste ligging kan bepalen door het controleren van het markeringspunt op de sonde.

- 1= neus-keelholte
- 2= slokdarm
- 3= maag
- 4= longen

Aan het einde van de sonde zitten meerdere gaatjes.
 Hieruit druppelt de sondevoeding de maag in.
 Via de sonde kunt u ook voorgeschreven medicatie geven.

Stappenplan sondevoeding geven

Stap 1

Vorbereiding sondevoeding

- Was uw handen met water en zeep.
- Vraag de verpleegkundige op de afdeling de benodigdheden aan te reiken. Dit houdt in een sondevoeding spuit (20 ml) en de verwarmde voeding voor uw kind.
- In de thuissituatie zet u voor het geven van de sondevoeding benodigdheden klaar.
- Verse moedermelk kan op kamertemperatuur gegeven worden en hoeft niet verwarmd te worden. Zo blijven meer antistoffen intact.
- Controleer en verzorg het neus-mond gebied op aanwezig slijm.
- Controleer of de sonde nog goed is vastgeplakt en niet verschoven is.

Voor u sondevoeding geeft controleert u visueel de ligging, het markeringspunt van de sonde.

Aanvulling stap 1 in de thuissituatie

- Plak eventueel de sonde met een extra pleister vast wanneer deze is losgelaten of plak samen de pleister opnieuw af zoals u geïnstrueerd is in het ziekenhuis.
- Controleer het markeringspunt op de sonde dat de juist ingebrachte lengte aangeeft. Wanneer dit niet klopt geeft u geen sondevoeding en belt u het specialistisch kinderteam.

Stap 2

Uitvoering

- Koppel de sondevoeding spuit, zonder stamper aan op de maagsonde.
- Vul de spuit met de (resterende) voeding.

- Houdt de spuit ongeveer 10 cm boven het gezicht van uw kind.
- Controleer of de voeding inloopt. Geef eventueel minimale druk met de stamper van de spuit als de voeding niet vanzelf loopt.
- Blijf bij uw kind terwijl de voeding inloopt en/of neem uw kind op schoot. Dit stimuleert ook de band tussen u en uw kind. Let op de handjes. Uw kind kan met zijn handje onverwachts de sonde verwijderen.
- Wanneer uw kind nog wakker is kunt u een fopspeentje aanbieden tijdens het inlopen van de sondevoeding. Het zuigen op een speen tijdens het inlopen van de sondevoeding is bevorderlijk voor de zuigreflex van uw kind.
- Neem de tijd voor de voeding en sondevoeding en voorkom afleiding tijdens de handeling.

Stap 3

Nazorg

- Koppel de spuit af na de voeding tot er geen voeding meer zichtbaar is in de sonde.
- Wanneer uw kind veel perst of makkelijk voeding terug geeft kunt u uw kind even rechtop houden tegen uw borst.
- U kunt de spuit en de stamper in de couveuse of het bedje van uw kind achter laten. Deze worden iedere dienst verschoond.

Aanvulling stap 3 in de thuissituatie

Spoel de spuiten om onder de kraan. Droog de onderdelen afzonderlijk van elkaar af met een schone doek of tissue.

Gebruik elke 24 uur nieuwe spuiten.

Neus en mondverzorging

- Door de sonde in het neusgat wordt het neusslijmvlies geprikkeld. Hierdoor ontstaat meer snot net zoals bij een verkoudheid. Als het neusje hierdoor verstopt raakt, heeft dit gevolgen voor de ademhaling. U kind kan soms moeilijker drinken.
- Met een schoon gaasje en water kunt u het slijm verwijderen. Ook kunt u elk neusgat druppelen met een druppel (fysiologisch) zout waardoor het slijm makkelijk oplost. U kind dan zelf het snot uitniezen of doorslikken.
- Omdat uw kind minder zelf drinkt wordt er minder speeksel aangemaakt. Er kunnen dan irritaties in de mondholte ontstaan. Wanneer uw kind nog weinig zelf drinkt, bijvoorbeeld maximaal 2 aangesloten sondevoedingen, maak dan regelmatig het mondje en lipjes vochtig en schoon met een gaasje met kraanwater.

Rust wanneer uw kind thuis is

Bouw voldoende rust in en wees terughoudend met bezoek en uitstapjes. Het zelf drinken kost veel energie. Geef uw kind zeker tijdens het geven van de (sonde) voeding nog niet uit handen.

Mogelijke risico's en complicaties

Als u uw kind thuis sondevoeding toedient, is het belangrijk dat u weet wat u kunt doen bij eventuele problemen.

Aanhoudende prikkelhoest en/of benauwdheid

De sonde kan verschoven zijn en mogelijk in de luchtpijp terecht zijn gekomen.

Stop onmiddellijk de toediening van de voeding, verwijder de sonde en neem direct telefonisch contact op met het specialistisch kinderteam.

De sonde is eruit

Het kan gebeuren dat de sonde niet meer goed zit. U kunt dit controleren door de markering te checken en eventueel door voorzichtig aan de sonde te trekken of deze niet door de pleister beweegt.

Ook kan het gebeuren dat uw kind zelf de sonde verwijderd. U kunt dit voorkomen door uw kind katoenen baby handschoentjes of sokjes aan te trekken wanneer u niet in de buurt van uw kind bent.

Als de sonde eruit is, bel dan met het specialistisch kinderteam voor overleg. Zij bespreken met u op welk tijdstip de nieuwe sonde ingebracht wordt. U kunt de verwijderde sonde doorspuiten met water en bewaren in een schoon washandje of doek zodat de verpleegkundige van het kinderteam deze weer kan inbrengen.

Is de sonde na 21.00 uur verwijderd? Dan heeft de arts of verpleegkundig specialist voor ontslag met u besproken of het noodzakelijk is om direct een nieuwe sonde in te brengen en waar u hiervoor terecht kunt. Dit hangt af van de omstandigheden zoals de hoeveelheid voeding dat uw kind zelf kan drinken. Drinkt uw kind minimaal de helft van een voeding zelf? Neem dan vanaf 7.30 uur telefonisch contact op met het specialistisch kinderteam.

Als uw kind geen volledige voeding heeft gedronken, dan kan uw kind zich eerder melden. U kunt dan een extra flesje voeding of borstvoeding aanbieden.

Spugen na de sondevoeding

Een oorzaak kan zijn

- Dat de voeding te snel is ingelopen. Houdt dan de spuit iets lager tijdens het inlopen.
- Dat er nog lucht in de maag zit. U kunt proberen uw kind te laten boeren.

Spugen tijdens het inlopen van de sondevoeding

Wanneer uw baby gaat spugen tijdens het toedienen van de sondevoeding, handelt u als volgt:

- Stop de toediening van de sondevoeding door de spuit aan de sonde lager te houden tot vlak boven uw kind. De voeding loopt dan niet meer door.
- Leg uw kind op een zij. U doet de overige voeding terug in het flesje. Als u uw handen weer vrij hebt, houdt u uw kind rechtop totdat het weer rustig is.
- Controleer opnieuw de positie van de sonde door de markering te checken.
- Geeft daarna eventueel de rest van de voeding.

Inlopen van de voeding stagneert

- Er kan een knik in de sonde zitten. Inspecteer de sonde om de doorgang te controleren.
- De sonde kan verstopt zijn. Probeer de sonde voorzichtig door te spuiten met 5 ml water.
- Controleer opnieuw de positie van de sonde door de markering te checken.
- Een deel van de pleister zit los. Check of de sonde niet door de loszittende pleister kan bewegen. Plak een extra pleister over het losse deel controleer of deze goed plakt op de

huid of plak samen een nieuwe pleister.

Als u het probleem niet kunt oplossen, bel dan met het specialistisch kinderteam.

Bereikbaarheid

Bij dringende vragen mag u altijd bellen naar de afdeling waar uw kind gedurende de opname verbleef, tot het eerste poliklinische bezoek. Na het eerste polikliniekbezoek kunt u contact opnemen met het specialistisch kinderteam of uw huisarts.

Heeft u een dringende medische vraag? Bel dan tijdens kantooruren met polikliniek Kindergeneeskunde. Voor spoedgevallen is altijd een kinderarts bereikbaar.

Specialistisch kinderteam en Sorgente

Specialistisch kinderteam

Dit is een thuiszorgteam van gespecialiseerd kinderverpleegkundigen uit uw postcodegebied. Het specialistisch kinderteam wordt ingeschakeld als uw kind naar huis mag. Zij zijn dag en nacht telefonisch bereikbaar om uw vragen te beantwoorden.

Sorgente

Dit is (meestal) de leverancier van het sondevoeding pakket voor 14 dagen en de eventuele aangepaste voeding voor uw kind. U ontvangt alle materialen thuis voordat uw kind met ontslag gaat. U kunt zelf online materialen en voeding bijbestellen wanneer dit bijna op is. Bij problemen met bijvoorbeeld levering kunt u tijdens kantooruren bellen met het spoednummer van Sorgente: 030-6346264.

Heeft uw zorgverzekering geen overeenkomst met Sorgente? Dan bestelt u de materialen en voeding via MediqTefa. De verpleegkundig specialist informeert u hierover.

Vragen?

Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/vergoeding-kosten-behandeling

Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op www.olvg.nl maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

Meer informatie online

- www.olvg.nl/neonatologie
- [www.olvg.nl/rechten en plichten](http://www.olvg.nl/rechten_en_plichten)

Contact

afdeling Neonatologie, locatie West

T 020 510 84 31 (dag en nacht bereikbaar)
route 34 (groen)

afdeling Kindergeneeskunde, locatie West

T 020 510 89 07 (dag en nacht bereikbaar)
verpleegafdeling route 24
Bezoek 14.30 – 19.00 uur

polikliniek Kindergeneeskunde, locatie Oost

T 020 599 30 38 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)
E kinderpoli@olvg.nl
P4

polikliniek Kindergeneeskunde, locatie West

T 020 510 88 90 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)
Route 32

Anna Paviljoen, moeder- en kindcentrum OLVG, locatie Oost

T 020 599 30 09 (dag en nacht bereikbaar)
E annapaviljoen@olvg.nl

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Aanmelden MijnOLVG via www.mijnolvg.nl | Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 27 juli 2023, foldernr.4144